

Společné prohlášení ACE a IMAGO pro záchranu filmu

Evropská asociace filmových archivů (ACE), jež zastupuje instituce, které téměř osmdesát let usilují o uchování filmového dědictví, a IMAGO jako největší organizace zastupující tvůrčí úsilí generací kameramanů Evropy, spojily své síly a zveřejňují tuto výzvu, aby byl zachován film jako jedinečný vyjadřovací a umělecký prostředek.

Aby mohla být kinematografická díla navždy uchována, ACE a IMAGO společně vyzývají všechny organizace, zainteresované strany a sdružení, aby tuto výzvu přijaly a dále šířily.

Již od roku 1895 poskytují kinematografická díla jedinečná svědectví o společnosti, zachycují naše dějiny a kulturní identity a patří za posledních 120 let mezi nejcennější umělecká vyjádření. Jsou výsledkem tvrdé, obětavé práce generací tvůrčích talentů a pro miliardy diváků utvářejí nenahraditelnou paměť a představují jedinečný kulturní zážitek.

Právě proto potvrzují četné národní, evropské a mezinárodní směrnice, dohody, prohlášení a právní předpisy, že filmové dědictví musí být shromažďováno, uchováváno a zpřístupňováno.

Dnes, kdy se dramaticky mění filmové technologie i filmový průmysl, je více než jindy nutné chránit naše společné filmové dědictví pro studium i radost příštích generací. Filmy lze dnes zpřístupňovat pouze v digitální formě (v kinech, televizi, na domácím videu nebo VoD,...), a tak zůstává evropské filmové dědictví ve své původní analogové podobě veřejnosti i badatelům nedostupné a pro jakékoliv komerční využití nepoužitelné.

V archivech po celé Evropě čeká na digitalizaci asi jeden milion hodin filmových děl, která představují ohromný kulturní a ekonomický potenciál, který ale leží ladem. Evropské instituce ani většina členských států EU dosud nepřijaly naléhavou potřebu podniknout konkrétní a podstatné kroky k dlouhodobé ochraně filmů vzniklých již v digitálním prostředí, ani k digitalizaci klasických děl minulosti.

Tato nečinnost nevyhnutelně povede ke ztrátě značného počtu digitálně vytvořených děl a veškerá analogová díla z minulosti se stanou nepoužitelnými pro jakékoli kulturní, vzdělávací či komerční účely.

Z těchto důvodů ACE a IMAGO společně připomínají, že uchování našeho společného filmového dědictví vyžaduje reálné a konkrétní kroky, jež jsou v současné době nutné a naléhavé.

- Všechny zainteresované strany musejí uznat, že veškerý rozvoj filmové kultury a tvorby je založen na znalosti naší společné minulosti – a tato znalost je závislá na uchování minulosti pro budoucí generace.
- Všechny nadnárodní instituce a organizace, počínaje Evropskou komisí, Evropským parlamentem, Evropskou radou a UNESCO, musejí podporovat toto úsilí a zajistit ochranu filmového dědictví ve všech právních předpisech, jež se týkají kinematografie.
- Všechny vlády v Evropě a na celém světě musejí zavést důsledné a ucelené strategie pro shromažďování, uchovávání, restaurování a zpřístupňování filmového dědictví a pro tento účel alokovat náležité finanční zdroje.
- Filmové archivy po celém světě restaurují filmy již desítky let; tedy mnohem déle, než se o restaurování zajímá širší veřejnost. Ochrana našeho společného filmového dědictví vyžaduje, aby byla kinematografická díla uchovávána tak, aby byl původní tvůrčí proces věrně napodoben, včetně narativního obsahu, obrazových a zvukových charakteristik původních děl.
- Záchrana našeho filmového dědictví proto vyžaduje, aby se restaurování, uchovávání a digitalizace prováděly podle nejprísnejších technických, uměleckých a etických norem. Tyto úkoly nelze podceňovat a nelze při nich ani improvizovat, neboť filmové archivnictví je samostatnou disciplínou.
- Součástí ochrany filmového dědictví je i povinnost zajistit, aby i nadále přežily znalosti a technologie analogového filmu, protože jsou potřebné pro uchovávání a restaurování děl, které byly vytvořeny v analogové éře. Je nutné učinit vše pro zachování výroby filmového materiálu, analogové filmové techniky a know-how. Filmoví archiváři z celého světa po desetiletí utvářeli teorii a praxi restaurování filmů, jež byly založené na přesném souboru etických pravidel a technických postupů. Utvářejí je i nadále, neúnavnou prací v archivech po celém světě.
- Restaurování, uchovávání a digitalizaci filmů, stejně jako všechny zásahy, jež se týkají uměleckých děl, by měli zajišťovat profesionální archiváři.
- Všichni tvůrci, kteří se podílejí na vzniku kinematografického díla – filmoví tvůrci, kameramani, zvukoví mistři a další – jsou důležitým referenčním bodem pro každý restaurátorský projekt.
- Kdykoli je to možné, filmoví archiváři vždy spolupracují s těmi filmovými tvůrci a tvůrčími pracovníky, kteří se podíleli na vzniku díla.

- Spolupráce s původními tvůrci musí být podporována a měla by být součástí osvědčených postupů při restaurování, uchovávání a digitalizaci filmů.
- Archivování, uchovávání a restaurování filmů vyžadují zvláštní kompetence, dovednosti a vzdělání. Je třeba povzbuzovat a podporovat všechny iniciativy pro vzdělávání a doškolování založené na výše zmíněných principech (například vysokoškolské kurzy a magisterské obory).

ACE a IMAGO se zavazují, že budou pokračovat v konstruktivním dialogu a nadále tak podporovat úsilí o zachování a restaurování evropského a světového filmového dědictví.

Paul René Roestad, prezident IMAGO

Nicola Mazzanti, prezident ACE

Asociace evropských filmových archivů (Association des Cinémathèques Européennes, ACE) je sdružení 44 významných národních a regionálních filmových archivů z celé Evropy. Členské archivy odpovídají za největší filmové sbírky v Evropě. Úlohou ACE je chránit evropské filmové dědictví a zajistit, aby i budoucí generace mohly užívat a studovat audiovizuální záznamy z minulosti. Hlavními cíli ACE je zaručit přežití evropského filmového dědictví a zajistit, aby k němu badatelé a veřejnost měli i nadále přístup.

www.acefilm.de

Evropská federace kameramanů (European Federation of Cinematographers, IMAGO), je největší kameramanskou federací na světě, sdružující více než 3800 profesionálních kameramanů. Federace pracuje v zájmu ochrany a propagace kameramanského umění. IMAGO se společně s ACE snaží, aby se dostalo patřičné pozornosti naléhavé potřebě rozvíjet podmínky pro uchovávání rozsáhlého a významného filmového dědictví pro budoucí generace v nejlepší možné kvalitě.

www.imago.org